

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 37

от редовно заседание, състояло се на 03.12.2021 г.

ПРИСЪСТВАТ: Галина Георгиева, Розита Еленова, Соня Момчилова, София Владимирова

ОТСЪСТВА: Бетина Жотева - председател

Начало на заседанието: 13.00 часа, водено от Галина Георгиева – член на СЕМ

Съставил протокола – Мария Гинина

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност относно образувани административнонаказателни производства с АУАН № НД-01-11, № НД-01-16 и № НД-01-23, трите от 2021 г.

Вносител: Доротея Петрова

Докладва: Владимир Павлов

2. Доклад от дирекция Мониторинг и анализи относно отразяване на трагичните инциденти в с. Рояк и на автомагистрала Струма.

Вносител: Емилия Станева

Докладва: Зорница Гюрова

3. Доклад от комисия, назначена със Заповед № РД-13-83/2021 г. на председателя на СЕМ.

Докладва: Евгени Димитров, председател на комисията

Разни

Информации

- Писмо от генералния директор на БНР за отмяна на командировка.

Галина Георгиева откри заседанието и подложи на гласуване предложения дневен ред.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: приема дневния ред.

ПО ТОЧКА ПЪРВА: Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност относно образувани административнонаказателни производства с АУАН № НД-01-11, № НД-01-16 и № НД-01-23, трите от 2021 г.

- АУАН № НД-01-11 от 2021 г.

Доротея Петрова – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 2).

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (против) /Розита Еленова/: Възлага на председателя на СЕМ да издаде наказателно постановление на МК СТУДИО ЕООД за нарушение на чл. 13, ал. 3 във връзка с чл. 14, ал. 4 от Закона за радиото и телевизията. Размерът на санкцията да бъде определен към минимума.

- АУАН № НД-01-16 от 2021 г.

Доротея Петрова – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 3).

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: По производството срещу КОД Медия енд Ентъртейнмънт Груп ООД за нарушение на разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията, случаят е приет за маловажен.

- АУАН № НД-01-23 от 2021 г.

Доротея Петрова – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 4).

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Възлага на председателя на СЕМ да издаде наказателно постановление на МК СТУДИО ЕООД за нарушение на разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията. Предвид констатираните с акта две нарушения да се наложат две имуществени санкции с размер определен към минимума за всяка една от тях.

ПО ТОЧКА ВТОРА: Доклад от дирекция Мониторинг и анализи относно отразяване на трагичните инциденти в с. Рояк и на автомагистрала Струма.

Зорница Гюрова – директор СА МА, представи доклада (Приложение 5).

Галина Георгиева благодари и даде думата на госпожа Еленова за изказване.

Розита Еленова: Благодаря Ви, госпожо Георгиева. Аз ще отделя изказването си в две части. Първо е моето удовлетворение, че няма нарушение на Закона за радиото и телевизията. Второ - при мониторингов доклад какво е качеството, което се представя. Така че, в първата част, съм удовлетворена, че в тези най-страшни моменти, когато има човешка трагедия, ние

констатираме хуманното поведение и журналистическата етика. Въпреки, че в мен остава усещането, че не са точно така нещата. И неслучайно Съветът за електронни медии излезе с призив да няма засилване на мъката в тези дни, а и други журналистически структури излязоха с такъв призив, което ме навежда на мисълта, че медиите не вървят с бързи крачки в своето развитие, отразявайки човешка трагедия. Последните години видях, че всъщност те имаха своето развитие, макар и с малки, бавни крачки, а понякога и с връщане назад. И всъщност, така преминавам към втората част на моите изисквания към този доклад. Всеки път казвам: необходими са да присъстват анализ и изводи. Докладът няма такива. Разбира се, работата на госпожа Гюрова като директор на дирекция Мониторинг е задълбочена и подробна. За щастие сме далеч от онези мракобесни времена в Съвета, в които получавахме доклад с едно изречение: няма нарушение на ЗРТ. Опасявам се, че ако видя подробния вариант на доклада, ще липсва процес по обобщаване. Би било добре тези 40 страници да са по-компактни, не така разпилени. Обобщаването щеше да повиши качеството. Госпожо Гюрова, Вие работите с нов екип, възрастовата граница падна и точно и заради това трябва да се върви с бързи крачки към качествени доклади с анализ и изводи. Моля да видя целия материал, който е предоставен преди да бъде даден на съветниците. Наличието на излишна бързивост, липса на обобщаване, както и сравнение – дали спрямо предходен случай медиите са се справили по-добре или по-зле. Например, за мен е важно колко са прекъсванията? В доклада чета – имаше прекъсвания в 8:00 часа, в 6:00 часа, в 9:00 часа, в 8:45 часа, в 20:45, в 14:15. Би било добре да сравним, да речем, двата големи търговски доставчика или обществената телевизия, или да сравним предния такъв трагичен случай – повече ли бяха включванията, по-малко ли бяха, повече ли бяха политиките, които искаха да коментират, по-малко ли бяха. Трябва да има база за сравнение и да градим. Аз имам лични впечатления за изказване на вътрешния министър, което медиите биха могли да овладеят. С негово изказване, което многократно се повтаряше от медиите, категорично се „засилваше мъката на близките“ - неговата реплика: „Аз такова нещо не съм виждал през живота си“, или нещо от този род. Ангажимент на Мониторинга е да има професионална чувствителност. Докладът казва, че са съобщени имената на загиналите. На кой час са споменати? Кои от доставчиците са споменали имената на загиналите? В какъв контекст? Налагало ли се е да бъдат споменавани? Кому е нужна информацията от репортажа със съученици на загиналите деца и техните учители? С какво допринася тази информация, освен деца, които присъстват, когато се говори за смърт на техен близък? Те би трябвало да работят с психолози, а ние присъстваме на подобни такива репортажи. Има снимка на баща, който е празнувал рождения си ден. Каква е тази информация, със знак „плюс“ или със знак „минус“ е? За мен, при условие, че има дванадесет починали деца, да се дават снимки на бащи, рождени дни, е никому ненужна информация. Трябва при един следващ случай категорично да се наблюдава дали медиите коригират своето поведение. В доклада чета: „доста по-ограничено количество“. Извинете ме, колеги, но нищо не ми говори. Аз не знам какво трябва да видя в това „доста по-ограничено количество“. Също така, „младежите разказват с готовност“ или „свидетелите дават интервюта доброволно“. Ние не сме странични наблюдатели. Ние сме медийни експерти. Къде е отговорността на медията и на журналиста – той задава ролевия модел за зрителя, а не обратното. Ако един умиращ човек говори, какво ще кажем – че той е проговорил доброволно? Извинете ме, но има прекалено много факти, без възможност четящият да направи преценка дали е било адекватно или неадекватно медийното съдържание, представено при тази трагедия. „Гостите съобщават факти, не отразяват субективна гледна точка“. Това също не знам как се преценява, че не съобщават субективно гледна точка. По принцип се казва, че когато субектът съобщава нещо, то винаги е субективно. И накрая ще отбележа, че в частта на доклада за „Нова телевизия“ има професионално представяне на поведението на доставчика. Това са моите критерии за мониторингов доклад –

сбито, конкретно и със стремеж към професионални изводи. Надявам следващият доклад да бъде такъв. Благодаря.

Галина Георгиева благодари за изразеното становище и даде думата на госпожа Момчилова за изказване.

Соня Момчилова благодари за структурирания, безпристрастен и експертен анализ. Отбеляза, че според нея изводите и оценките са част от длъжностната характеристика на съветниците, и това е отговорност, която се пада на тях. По отношение отразяването на катастрофата, която няма база за сравнение с предишни пътнотранспортни произшествия, госпожа Момчилова, и в качеството си на бивш продуцент на публицистични издания и новини, твърди, че същата е била отразена абсолютно професионално. Допълни, че това доколко нашият праг на сензитивност е висок и доколко ни понася отразяването на подобно трагично събитие, е друга тема, и тук е нормално да се навлезе в дебрите на тежък субективизъм. Счита, че не е допуснато навлизане в жанра „gossip“ при отразяването. Стилистиката и лексиката на изразяване от страна на репортерите и отразяващите катастрофата, определя като премерена, коректна, изчерпателна и професионална. Заяви, че би могла да посочи десетки примери на световни медии за отразяване на подобни, да кажем, трагични, не само пътнотранспортни – и авиационни, и прочие драматични събития, които са далеч по-нещадящи сетивата на аудиторията. Обърна внимание, че естествено предвид огромния мащаб, тежест и въздействие, която имаше катастрофата на магистрала „Струма“, се е получила лека диспропорционалност в отразяването на трагедията в с. Рояк и това е нормално, с оглед на факта, че касае не само нашата страна и нашия народ, но и македонския. Допълни, че е трябвало да се съблюдава и политкоректност, и дипломатически баланс, което е доказало, че нашите медии и журналистите не само в обществените телевизия и радио, а и в комерсиалните, са на едно много добро ниво. Госпожа Момчилова изтъкна, че е била приятно изненадана. Посочи, че е имало и упреци, които е видяла, в социалните мрежи предимно, за агресия и за хищно отношение, за прекалено любопитство, но не би могла да се съгласи с тях. Подчерта, че са твърде деликатни, твърде са размити границите в това отношение – докъде, доколко, как трябва да се отразяват подобни събития. В заключение, обяви, че тя лично се е почувствала удовлетворена поради факта, че е бил задаван въпрос и продължава да се търси отговора на въпроса „Защо?“.

Галина Георгиева благодари и предостави думата на госпожа Владимирова.

София Владимирова отбеляза, че ще бъде съвсем кратка. Започна с това, че е изключително неприятно изненадана, че Дирекция Мониторинг очаква да бъде сезирана от членове на СЕМ по такъв важен въпрос, вместо да се самосезира, и се надява, че занапред ще се възстанови тази реакция на Мониторинга към събития с изключителен обществен отзвук и ще действа своевременно, с необходимата чувствителност. Подчерта, че темата е била отразена в голяма степен професионално и според журналистическите стандарти. Госпожа Владимирова посочи, че не е забелязала и като зрител, и от това, което е отразено в представения доклад, да е имало преминаване на граници, което би довело до нехуманно отношение към пострадалите и техните близки и по отношение на отразяването на двете трагедии – в с. Рояк и на магистралата. Поздравя двата търговски доставчика, които са били първи на мястото на инцидента, двете големи телевизии, и не са се изкушили да преминат границите на професионалното поведение. Отбеляза, че те са отразили един тежък случай с професионализъм и с уважение, дори при форсмажорните обстоятелства, толкова рано сутринта. Допълни, че сме наблюдавали други случаи, при които е загубен добрия тон и стандартите на професионалната журналистика при такива обстоятелства, но тук това не е допуснато. Посочи, че БТВ и Нова са били първи на мястото на събитието и, спазвайки най-високите стандарти в журналистиката, са дали първоначално информация. Госпожа

Владиминова каза, че с това приключва коментара си, тъй като колегите, изказали се преди нея, са били достатъчно изчерпателни.

Галина Георгиева благодари за изказването на госпожа Владиминова и обяви, че в качеството си на заместващ председател ще си позволи да повтори, че фокусираното наблюдение е осъществено по предложение на госпожа Еленова и при самосезиране от страна на Специализирана администрация.

София Владиминова репликира, че госпожа Гюрова е докладвала друго, започнала е по друг начин, поради което е останала с такова впечатление.

Галина Георгиева продължи изказването си с това, че поздравява колегите и се радва да разбере, че е проявена проактивност и, освен съдържанието, посочено в докладната на госпожа Еленова, от Специализирана администрация са допълнили доставчиците на медийни услуги и не само. В този смисъл, госпожа Георгиева обяви, че ще подкрепи доклада и обяви гласуване.

Розита Еленова: Госпожо Георгиева, може ли?

Галина Георгиева даде думата на госпожа Еленова за допълнение.

Розита Еленова: Подкрепям госпожа Владиминова и аз съм напълно съгласна. Знаете ли, аз не съм виждала името ми да бъде споменавано в докладите на дирекция Мониторинг при доста мои авторски докладни и искания. В този случай – никаква претенция за авторство, но на заседанието не се изкоментира толкова важен проблем и затова си позволих да подсетя, дори може би малко деликатно, защото знаем, че когато има избори Мониторингът е изключително натоварен. Нямам никаква претенция в този конкретен случай за някакво авторство. А за гласуването – ще съм „въздържал се“, не защото не харесам доклада, или работата на Мониторинга – а за да остане индикация, че имам тези изисквания. Благодаря.

Галина Георгиева благодари и увери, че е станало ясно.

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (един) „въздържал се“ /Розита Еленова/: Приема доклада.

ПО ТОЧКА ТРЕТА: Доклад от комисия, назначена със Заповед № РД-13-83/2021 г. на председателя на СЕМ.

Доротея Петрова – директор СА ЛРПР и МД, представи доклада (Приложение 6).

Галина Георгиева се обърна към съветниците за коментари.

София Владиминова обяви, че по тази тема няма коментар и попита докладът за информация ли се приема.

Галина Георгиева потвърди, че той е за информация.

СЕМ прие доклада. Възложителят да предприеме съответните действия по ЗОП.

ПО ТОЧКА ИНФОРМАЦИИ: Писмо от генералния директор на БНР за отмяна на командировка (Приложение 7).

СЕМ прие за информация.

Галина Георгиева закри заседанието.

Материали, приложени към Протокол № 37

1. Дневен ред;
2. Доклад от Вл. Павлов с изх. № РД-20 04-04-3/ 01.12.2021 г.;
3. Доклад от Вл. Павлов с изх. № НД-06 21-00-14/ 01.12.2021 г.;
4. Доклад от Вл. Павлов с изх. № НД-06 21-00-12/ 01.12.2021 г.;
5. Доклад от С. Николова, И. Люцканов, Д. Милева, П. Антова, М. Петкова, Вл. Мънзелов, Р. Ефтимова, Кр. Луканов, Св. Георгиев, Цв. Стойкова, Б. Байчева, Гегова, Ек. Василева, М. Колева, К. Колев, Вл. Георгиев, Иво Михайлов, А. Гешева, Щ. Джунджуров с изх. № НД-04 30-07-72/ 01.12.2021 г.;
6. Доклад от Е. Димитров с изх. № РД-22 22-04-1/ 01.12.2021 г.;
7. Писмо от генералния директор на БНР с вх. № РД-21 17-00-24/01.12.2021 г.

Бетина Жотева /отсъства/
Председател на СЕМ

София Владимирова

Галина Георгиева

Розита Еленова

Соня Момчилова

Старши специалист:
Мария Гинина